

towards the european higher education area
bologna process

System transferu i akumulacji punktów jako narzędzie budowy programów studiów

Tomasz Saryusz-Wolski

Promotor Procesu Bolońskiego

Centrum Kształcenia Międzynarodowego

Politechnika Łódzka

tsw@ife.p.lodz.pl

ECTS jako system transferu i akumulacji

- ECTS jako system transferu
 - Powstał w końcu lat 80tych
 - Został przeniesiony do Polski w latach 90tych w ramach programu Tempus i Erasmus
- ECTS jako system akumulacji
 - Powstał po roku 2000 - Konferencja w Zurichu (2002)
 - Spowodował zmiany w systemie transferu
 - Stał się podstawą budowy krajowych systemów akumulacji

Dwa czy jeden system ?

- System jest jeden i dziś ECTS oznacza European Credit Transfer and Accumulation System
- System akumulacji zmienił definicję punktu
 - „Stara” definicja, punkt jako miara względna jest dziś nieaktualna
- ECTSem zajmuje się nie tylko DWZ/BWZ ale również pion kształcenia uczelni, wydziału.

Co to jest punkt ECTS ?

- Punkt jest miarą pracy studenta niezbędnej do osiągnięcia założonych efektów kształcenia
 - Średnie roczne całkowite obciążenie studenta pracą odpowiada 60 punktom – ok. 10 miesięcy
 - Średnie roczne obciążenie studenta pracą wynosi około 1520 pracy – średnio w Europie
 - Jeden punkt to 25 do 30 godzin pracy
 - Punkt nie jest związany z wagą, prestiżem czy znaczeniem przedmiotu do którego jest przypisany
 - Z „punktem” związane są:
 - Określone efekty kształcenia - *learning outcomes*
 - Poziom – np. studia I stopnia, II stopnia
 - Punkt jest miarą bezwzględną, posiada wymiar czasu

Co to jest system akumulacji punktów ECTS?

- narzędzie do zarządzania elastycznym systemem studiów
 - służy do zapisywania dorobku studentów i oceny postępów w studiach - rozliczania studentów
 - pozwala na przejrzystą budowę i ocenę programu studiów
 - ułatwia porównywalność kształcenia na studiach dziennych, wieczorowych, zaocznych i kształcenia ustawicznego

Co zmienia w uczelni wprowadzenie systemu akumulacji punktów ?

- Sposób „widzenia” procesu dydaktycznego
 - Patrzymy również z punktu widzenia obciążenia pracą studenta
- Organizację procesu dydaktycznego
 - Elastyczność w zakresie programu, tempa studiowania i systemu studiów
- Sposób przygotowania programu studiów
 - W oparciu o efekty kształcenia i nakład pracy studentów

Czym różni się tradycyjny system rozliczania studentów od ECTS?

System tradycyjny

- W toku studiów zaliczane są semestry
- Układ z natury jest sztywny a uelastycznienie polega na odmiennej, indywidualnej budowie semestru
- Ukończenie studiów następuje po zaliczeniu wszystkich semestrów i egzaminie końcowym

ECTS

1

- W toku studiów zaliczane są punkty, i na tej podstawie dokonuje się wpisu na kolejny semestr
- Układ z natury jest elastyczny a dodatkowe ograniczenia powodują jego usztywnienie
- Ukończenie studiów następuje w wyniku zebrania odpowiedniej liczby punktów z przedmiotów obowiązkowych i do wyboru oraz egzaminu końcowego

Czym różni się tradycyjny system rozliczania studentów od ECTS?

2

System tradycyjny

- Miarą używaną do budowy programów studiów są godziny nauczania
- Przyjmuje się założenie, że nakład pracy studenta jest proporcjonalny do godzin nauczania.
- System jest zorientowany na nauczanie i programy studiów odzwierciedlają „wysiłek uczelni”

ECTS

- Miarą używaną do budowy programów studiów są głównie punkty.
- Nie ma stałego związku pomiędzy nakładem pracy studenta a liczbą godzin zajęć
- System jest zorientowany na studenta – odzwierciedla „wysiłek studenta”

ECTS

narzędzie do zarządzania....

- Trudno wyobrazić sobie system elastyczny dla wszystkich studentów prowadzony w sposób tradycyjny
- ECTS może funkcjonować w systemie nieelastycznym - też jest korzystny !
- Pozwala na wprowadzenie elastyczności trójwymiarowej- w zakresie:
 - programu, planu studiów
 - systemu studiów
 - tempa studiowania
- Może stanowić niezłą podstawę do rozliczeń finansowych student - uczelnia

ECTS

zapisywanie dorobku.....

- Pozwala na ocenę stopnia zaawansowania studiów
- Pozwala na ocenę zaangażowania studenta w studia
- Daje możliwość wyznaczenia średniej ważonej oceny, znacznie lepiej oddającej jakość pracy studenta
- Ułatwia przenoszenie studenta na inną uczelnię, wydział czy program studiów
- Ułatwia prowadzenie studenta „na drugim kierunku”

ECTS

budowa i ocena programów studiów

- Pozwala na ocenę równomierności rozłożenia wysiłku studenta (a nie uczelni) - *jest zorientowany na studenta*
- Umożliwia ocenę rozłożenia wysiłku studenta na poszczególne grupy przedmiotów
- Hamuje „rozdmuchiwanie” programu
- Hamuje „rozdmuchiwanie” przedmiotów
- Umożliwia porównanie ze studiami niestacjonarnymi

OBCIĄŻENIE STUDENTA PRACĄ

- Rok akademicki to 36 do 40 tygodni pracy studenta
- Liczba godzin pracy tygodniowo - 40 do 45
- Liczba godzin pracy w roku to około 1500 do 1800 godzin
- Studia magisterskie pięcioletnie to 7500 do 9000 godzin pracy i 300 punktów
- 1 punkt to 25 do 30 godzin pracy studenta
- 1 tydzień studiów to około 1.5 punktu
- Przedmiot 3 punktowy to 10% semestralnego obciążenia studenta pracą

Dotyczy „typowych” studiów dziennych

Studia „nietypowe”, niestacjonarne

- Program może przewidywać liczbę punktów inną niż 30 semestralnie, 60 rocznie
 - np. dla studiów zaocznych dla pracujących - 40 rocznie (3 letnie studia stacjonarne odpowiadają 4.5 letnim studiom zaocznym)

Podstawowe Zasady Systemu Akumulacji Punktów ECTS

- Punkty przypisane są wszystkim elementom programu studiów - przedmiotom, projektom, pracom dyplomowym oraz praktykom zawodowym
- Student otrzymuje punkty jedynie w przypadku osiągnięcia założonych efektów kształcenia, wypełnienia wszystkich wymagań przewidzianych programem przedmiotu i otrzymaniu pozytywnej oceny końcowej.
- Student gromadzi punkty z przedmiotów obowiązkowych, do wyboru z ograniczonego i do wyboru z nieograniczonego obszaru

Co zmienia w uczelni przejście od systemu transferu do akumulacji?

- ECTS-em zajmuje się pion odpowiedzialny za organizację kształcenia
 - Prorektor ds. kształcenia/dydaktyki
 - Odpowiedni prodekan
- Nabiera sensu przypisanie punktów przedmiotom wszystkich programów
- Nabiera sensu tworzenie „Katalogu Przedmiotów” dla wszystkich systemów studiów całej uczelni

Działania niezbędne dla wprowadzenia Systemu Akumulacji Punktów ECTS

- Przebudowa programu studiów wraz z przypisaniem punktów przedmiotom
- Stworzenie „Katalogu Przedmiotów”
- Opracowanie zasad rejestracji studentów
- Stworzenie odpowiednich dokumentów i procedur (w tym regulaminu studiów)
- Wdrożenie informatycznego systemu obsługi studentów

PODSUMOWANIE

- ECTS nie jest celem Procesu Bolońskiego
- Ułatwia wprowadzenie „bolońskiego modelu studiów”
- Jest narzędziem wspomagającym:
 - Mobilność studentów (zarówno jako system transferu jak i akumulacji)
 - Uznawalność wykształcenia
 - Jakość kształcenia
 - Przejście „od nauczania do uczenia się”